



ע"פ 3984/16 - מוחמד שוויש נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 3984/16

לפני:
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: מוחמד שוויש

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
מיום 7.4.2016 בתפ"ח 28329-03-15 שניתן על-ידי
כבוד השופטים נ' זלוצובר, י' רז-לוי ו-ש' פרידלנדר

תאריך הישיבה: י"ט באייר התשע"ז (15.5.2017)

בשם המערער: עו"ד לאה צמל

בשם המשיבה: עו"ד מיכל רגב

פסק-דין

השופטת ד' ברק-ארז:

1. האם יש מקום להקל בעונשו של אסיר ביטחוני שהורשע בגין חלקו באירוע שבו ניסתה אמו להכניס לבית הסוהר חלקים של טלפונים ניידים וכרטיסי חיוג? על שאלה זו שעמדה במרכז הערעור שבפנינו אנו משיבים בשלילה.

עמוד 1



עיקרי העובדות וההליכים עד כה

2. נגד המערער, אסיר ביטחוני שריצה עונש מאסר בן חמש שנים בגין עבירות אלימות שבוצעו על רקע לאומני, הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע (תפ"ח 28329-03-15) בגין מעורבותו בניסיון להבריח אל תוך בית הסוהר שבו ריצה את מאסרו חלקי טלפונים ניידים וכרטיסי חיוג. כתב האישום תוקן בהמשך בגדרו של הסדר טיעון.

3. על-פי האמור בכתב האישום המתוקן, המערער ואמו קשרו ביניהם קשר אשר הוביל לכך שביום 4.3.2015 ניסתה האם להבריח אל תוך בית הסוהר חלקים של שלושה טלפונים ניידים וכן תשעה כרטיסי סים בבואה לבקר את המערער. פריטים אלה נמצאו ברשותה בעקבות חיפוש שנערך עליה - חלקם בחיפוש עצמו וחלקם לאחר שמסרה את יתרתם לסוהרת שביצעה עליה את החיפוש. בגין מעשים אלה יוחסו למערער העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע עוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וניסיון להכנסת ציוד קצה רט"ן לפי סעיף 52(ב)(2)(א) לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: פקודת בתי הסוהר) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

4. ביום 24.12.2015 הורשע המערער בעבירות שיוחסו לו, על-פי הודאתו (השופטים נ' זלוצ'ובר, י' רז-לוי ו-ג' לוי). בהמשך לכך, שני הצדדים הציגו את טענותיהם לעונש. המדינה טענה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 18 ל-24 חודשי מאסר בפועל, בנוסף למאסר על תנאי וקנס, בהטעימה, בין היתר, את מדיניות הענישה המחמירה בגין עבירות ביטחוניות מסוג זה, וכן את עברו הפלילי של המערער. מנגד, ההגנה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל תוך הדגשה בין היתר של ניסוחו העדכני של כתב האישום, ובעיקר התייחסותו לקשירת קשר לביצוע עוון.

5. ביום 7.4.2016 נגזר עונשו של המערער (השופטים נ' זלוצ'ובר, י' רז-לוי ו-ש' פרידלנדר). בעשותו כן עמד בית המשפט המחוזי על החומרה הכרוכה בהברחת טלפונים ניידים אל תוך בית הסוהר, על כך שהעבירות נסבו על ניסיון להברחתם של מספר טלפונים ניידים וכרטיסי חיוג, וזאת לשימושם של אסירים ביטחוניים, על אופיים המתוכנן של המעשים ועל כך שהמערער יזם את ביצוע העבירות. בהתאם לכך קבע בית המשפט המחוזי כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. באשר לגזירת העונש בתוך המתחם ציין בית המשפט המחוזי גם את עברו הפלילי של המערער, ומנגד את החרטה שהביע. כמו כן, צוין כי "מדובר בעבירה אינסטרומנטלית מסוכנת שיש להשית בגינה עונש מרתיע" (פסקה 27 לגזר הדין). בסיכומו של דבר נגזרו על המערער העונשים הבאים: 22 חודשי מאסר בפועל שירוצו במצטבר לעונש המאסר שאותו ריצה באותה עת; שנת מאסר על תנאי כשהתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה לפי סעיף 52(ב) לפקודת בתי הסוהר; וקנס בסך של 15,000 שקל או שלושה חודשי מאסר תחתיו.

הערעור

6. הערעור שבפנינו מכון כנגד חומרת עונשו של המערער. לשיטת המערער, בית המשפט המחוזי החמיר אתו יתר על המידה, בעיקר כאשר מובא בחשבון תיקונו של כתב האישום כך שיוחסה לו עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין (בניגוד לעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק). כמו כן, המערער טוען כי יש להבחין בין הברחת טלפונים ניידים המיועדת לשיפור תנאי החיים בבית הסוהר לבין הברחתם לצורך



קידומה של פעילות טרור. המערער מוסיף וטוען כי תיקון החוק שהחמיר את הענישה בגין העבירה של הברחת ציוד רט"ן לבית סוהר נכנס לתוקף רק בשנת 2014 (חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 47), התשע"ד-2014), ועל כן יש להביא עובדה זו בחשבון ולהחיל את ההחמרה במדיניות הענישה באופן הדרגתי ומתון.

7. המערער מוסיף וטוען כי החרטה שהביע, יחד עם נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, לא נלקחו בחשבון על-ידי בית המשפט המחוזי. בנוסף, המערער מצביע על דוגמאות למקרים אחרים שבהם הורשעו נאשמים בעבירות שעניין הברחת ציוד תקשורת אל בתי סוהר ושהם הושתו עונשים חמורים פחות. בכלל זה הגישה באת-כוחו של המערער את גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע מיום 9.4.2017 בעניינו של חבר הכנסת לשעבר באסל גטאס, שנתפס בהברחת ציוד קצה רט"ן לשימושם של אסירים ביטחוניים, ועליו הושת ביום 9.4.2017 עונש מאסר של שנתיים מאסר בפועל במקרה שעל-פי הנטען הוא חמור יותר (ת"פ 36995-03-17, סגן הנשיאה א' ברסלר-גונן).

8. מנגד, עמדת המדינה היא שדין הערעור להידחות. המדינה הצביעה על כך שמגמת ההחמרה בענישה בגין מעשים של הברחת ציוד תקשורת אל תוך בתי סוהר, ובפרט לאסירים ביטחוניים, החלה אף לפני התיקון האחרון בהפניה לע"פ 2891/12 מדינת ישראל נ' רבעא (15.7.2012) (להלן: עניין רבעא). על כן, כך נטען, בנסיבות העניין אין לומר שבית המשפט המחוזי חרג ממדיניות הענישה הקיימת. כמו כן, נטען כי מניעת השלמתן של העבירות שבהן הורשע המערער על-ידי שירות בתי הסוהר אינה צריכה להיזקף לזכותו, והוא הדין בשיתוף הפעולה החלקי של אמו בעקבות החיפוש שנערך עליה.

דין והכרעה

9. לאחר שבחנו את הדברים אנו סבורים שאין מקום לקבלת הערעור.

10. כידוע, ערכאת הערעור אינה מתערבת בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית בגזירת עונשו של אדם אלא במקרים חריגים שבהם מתגלה טעות מהותית הבולטת על פניה בגזירת הדין או סטייה קיצונית ממתחם הענישה המקובל בעבירות שנעברו בנסיבות דומות (ראו למשל: ע"פ 2358/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (21.5.2014)). אמות מידה אלה אינן מתקיימות במקרה שבפנינו.

11. לגופם של הדברים, המעשים שבהם הורשע המערער הם חמורים ביותר. כפי שצינתי גם בעבר, "הברחת מכשירי טלפון אל בין כתלי הכלא נחשבת על-ידי גורמי הביטחון לפעילות בעלת השלכות מזיקות ביותר. השלכותיה חורגות הרבה מעבר לשאלות של משמעת בבית הסוהר עצמו אל עבר היבטים ביטחוניים ממש ומניעת פעילות של פשע וטרור מחוץ לכותלי בית הסוהר" (ראו: עניין רבעא, פסקה 4 לחוות דעתי; ראו גם: ע"פ 3081/16 בלחאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (14.12.2016) (להלן: עניין בלחאוי)). זאת ועוד, כבר בעניין רבעא נקבע כי על בית משפט זה ליישם מדיניות הדרגתית של החמרה בענישה בגין עבירות של ניסיון להכנסת טלפונים ניידים לאסירים ביטחוניים. אפשר לראות כי מאז נכתבו דברים אלה חלפו כמעט חמש שנים, ודומה שהדברים מדברים בעד עצמם. יוער כי אזכורו של פסק הדין בעניין רבעא (שאף באת-כוחו של המערער הפנתה אליו) אינו לצורך השוואת פרטיהם של כתבי האישום, אלא להבהרת "ותיקותה" של מדיניות ההחמרה ההדרגתית בענישה בתחום זה.



12. בחינת פסקי הדין שאליהם הפנה המערער באשר לגובה העונש שהושת על נאשמים במקרים דומים מובילה למסקנה כי אין הנדון דומה לראייה מבחינת מועדי נתינתם. זאת ועוד, בעניין בלחאוי נדחה ערעור של מי שהואשם באותן עבירות כמו המערער הנוכחי, ובכלל זה קשירת קשר לביצוע עוון לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין, ושנגזרו עליו גם עונשים דומים. איננו צריכים להידרש לפרטי עניינו של חבר הכנסת לשעבר גטאס, שלא נדון בבית משפט זה, אך למעלה מן הצורך נציין כי גזירת דינו התבססה על הסדר טיעון "סגור".

13. בסיכומו של דבר, לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט המחוזי. הערעור נדחה.

ניתנה היום, כ"ה באייר התשע"ז (21.5.2017).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת